

Notat

Dato: 03.09.2025
Reference: Sundhed og Omsorg
Journalnr.: 25/6412

Samarbejdsmuligheder på hjælpemiddelområdet

Hjælpemiddelområdet står overfor en forandring, da depotet på Kalorievej ikke kan rumme alle funktioner og opbevaring af hjælpemidler, og når administrationsbygningen i Voldby lukker, vil der være et andet behov for opbevaring. Der vil derfor uanset øvrige forhold være et behov for at undersøge hjælpemiddeldepotets fysiske forhold. Samtidig er der et ønske om at etablere et showroom til fremvisning af hjælpemidler og velfærdsteknologi til borgere.

Forvaltningen har udarbejdet et forslag til en nyt koncept for hjælpemidler i Norddjurs Kommune, som Voksen- og plejeudvalget behandlede på sit møde den 28. april 2025. Konceptet består af tre elementerne: Depot, showroom og undervisningslokale. Formålet er at give borgerne nemmere adgang til hjælpemidlerne og vejledning om hjælpemidler og velfærdsteknologi, som kan bidrage til borgernes selvhjulpenhed og livskvalitet.

Voksen- og plejeudvalget har på mødet den 28. april 2025 bedt om beskrivelser af, hvordan der kan etableres et samarbejde med andre kommuner, private virksomheder og Randers Social- og Sundhedsskole. Forvaltningen har undersøgt mulighederne, som præsenteres i nærværende notat.

Samarbejdsmuligheder om drift af hjælpemiddeldepot

Der er overordnet set to muligheder for samarbejde på hjælpemiddelområdet:

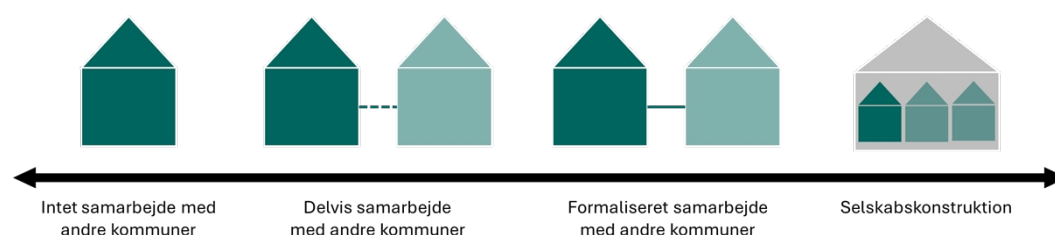
1. Samarbejde med en eller flere andre kommuner
2. Samarbejde med private leverandører

Nedenfor redegøres for samarbejdsformerne, andre kommuners erfaringer samt hvilke muligheder og udfordringer, der er forbundet med disse.

1. Samarbejde med én eller flere kommuner

Kommunerne arbejder i stadigt større omfang sammen om opgaver, der tidligere blev løst af de enkelte kommuner hver for sig. Det skyldes navnlig, at der kan realiseres økonomiske og/eller kvalitetsmæssige gevinster samt fleksibilitet i opgaveløsningen.

Samarbejdet kan have forskellige karakter, og graden af forpligtelse og formalisering af samarbejdet kan variere fra det helt uformelle samarbejde om f.eks. videndeling til det forpligtende samarbejde, hvor der etableres en ny retlig enhed i form af en selskabskonstruktion som illustreret på figuren nedenfor.

Figur 1: Grader af tværkommunalt samarbejde

Traditionelt har det tværkommunale samarbejde været fokuseret omkring store og komplekse områder som forsyningsområdet og standardiserede indkøb, men der ses nu også tværkommunalt samarbejde på andre områder. Det vigtigste parameter for et tværkommunalt samarbejde er, at en kommune ikke må overlade myndighedsopgaver til andre. Myndighedsopgaven vil således forblive i Norddjurs Kommune uanset graden af samarbejde med andre kommuner.

På Sjælland har otte kommuner¹ etableret et samarbejde om drift af hjælpemiddeldepot kaldet FDH. FDH drives som et I/S-selskab og har til huse i Greve. Det er forvaltningens vurdering, at det ikke vil være nødvendigt at etablere et I/S-selskab for at kunne drive et hjælpemiddeldepot i samarbejde med andre kommuner. Begrundelsen er, at der i et sådant samarbejde ikke vil være tale om en egentlig produktion, hvorfor der kan etableres en samarbejdsaftale i stedet for.

I Norddjurs Kommune er der på nuværende tidspunkt allerede et samarbejde mellem de omkringliggende kommuner ift. hjælpemidler. Det gælder særligt ift. bariatriske hjælpemidler og børnehjælpemidler, hvor kommunerne understøtter hinanden på tværs. Det betyder, at de enkelte kommuner ikke behøver at have en stor lagerbeholdning af dyre hjælpemidler til en snæver målgruppe. Det giver fleksibilitet for kommunerne og borgere og mindsker de økonomiske omkostninger til indkøb og behov for opbevaring. Dog skal hjælpemidlerne transporteres mellem hjælpemiddeldepoterne og borgerne. Samarbejdet med de omkringliggende kommuner kan udvides til flere områder. Der vil skulle foretages en yderligere dialog om et eventuelt tættere samarbejde.

¹ FDH er et samarbejde mellem Dragør, Faxe, Greve, Halsnæs, Lejre, Ringsted, Solrød og Køge Kommuner

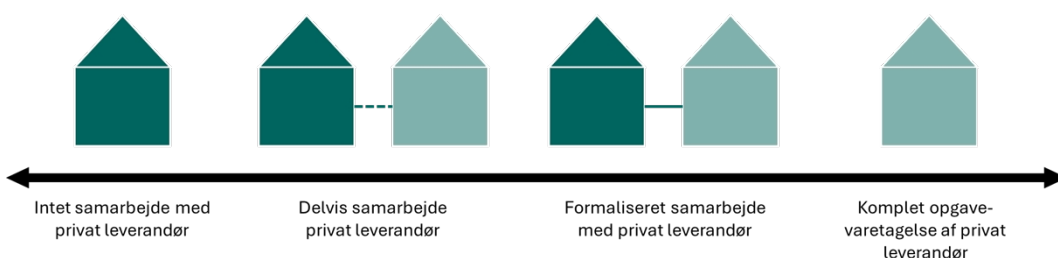
Herudover har kommunen også en række indkøbsaftaler som bidrager til en omkostningseffektiv drift. Kommunen anvender de forhandlede aftaler i regi er SKI og JY (fælles offentlige indkøbsaftaler). Herudover har Norddjurs Kommune forhandles selvstændige indkøbsaftaler på enkelte produkter, som sikrer yderligere besparelser.

En af mulighederne ved et samarbejde mellem flere kommuner er fleksibel brug af hjælpemidler på lager, som det allerede ses i dag i det tværkommunale samarbejde om bariatriske- og børnehjælpemidler. Dette kan bidrage til højere grad af udlån, mindre lagerbeholdning og reduceret ventetid for borgerne.

Hvis Norddjurs Kommune indleder yderligere samarbejde med andre kommuner er der ligeledes en række opmærksomhedspunkter, som er væsentlige at have for øje. Der er forskellige serviceniveauer på tværs af kommunerne og et samarbejde fordrer ikke nødvendigvis at disse kan opretholdes i en samarbejdskonstruktion, uden at man mister gevinsterne ved fælles drift. Der vil ligeledes skulle tages højde for kørsel og logistikplanlægning for at sikre en optimering af kørslen. Herudover er der også en risiko for at én af parterne kan trække sig fra samarbejdet, så kommunen igen skal overtage driften selvstændigt med kort varsel.

2. Samarbejde med private leverandører

Et samarbejde på hjælpemiddelområdet kan også ske med private leverandører. Dette kan have forskellig karakter, og der er grader af samarbejde - fra leasing af hjælpemidler til privat varetagelse af enkelte opgaver og til komplet opgavevaretagelse af privat leverandør, som illustreret på figuren nedenfor. Dog vil myndighedsopgaven forblive i kommunens ansvar uanset graden af samarbejde med privat leverandør.

Figur 2: Grader af samarbejde med privat leverandør

Flere kommuner samarbejder med private leverandører om enkelte opgaver. Det gælder især kørsel og levering af hjælpemidler, hvor flere kommuner samarbejder med private transportfirmaer. Herudover tilbyder flere private leverandører af hjælpemidler også, at hjælpemidlerne kan leases, således at kommunen betaler for at leje de nødvendige hjælpemidler og derfor ikke selv skal have dem på lager, når de ikke er i brug. Der er også enkelte kommuner i Danmark, som har valgt en komplet opgaveoverdragelse til en privat leverandør. Der er to leverandører på markedet, som kan varetage opgaven - Falck og PreMed. Skanderborg kommune samarbejder med Falck om drift af hjælpe-

middeldepot. Her har Falck ansvar for at drifte depot og showroom i kommunen, og parterne har indgået en seksårig kontrakt med mulighed for forlængelse.

Norddjurs Kommune har de senere år hjemtaget flere opgaver, som førhen er blevet løst af private leverandører. Det gælder særligt ift. vedligeholdelse af hjælpemidler. Hjemtagelsen skyldes høje omkostninger og mindre fleksibilitet ved den private leverandør i forhold til kommunens eget personale, som også har kompetencerne til at udføre opgaverne. De hjemtagne opgaver løses på nuværende tidspunkt inden for den eksisterende ramme. Hjemtagelsen har dels betydet lavere omkostninger og herudover en større fleksibilitet for borgerne, når deres hjælpemiddel skal repareres og vedligeholdes. Sammenlignes Norddjurs Kommunes driftsomkostninger til depotdrift med andre kommuner ligger Norddjurs Kommunes omkostninger i den lave ende.

Mulighederne ved at samarbejde med private leverandører kan betyde mindre belastning af kommunens fysiske depotarealer i og med at der er færre hjælpemidler, som skal opbevares lokalt, når de ikke er udlånt.

Ved at samarbejde med en privat leverandør er der også en række opmærksomhedspunkter. Såfremt dele af opgaveløsningen håndteres af en privat leverandør, er det væsentligt om kommunen kan opretholde sine stordriftsfordele eller om disse reduceres, så det i sidste ende bliver dyrere. Herudover er opretholdelse af serviceniveau og kvalitet ligeledes centralt for borgeren, således at borgerne ikke oplever unødvendig ventetid på hjælpemidler, der kan have konsekvenser for deres funktionsniveau. Det gælder særligt akutte behov ved eksempelvis udskrivelser fra sygehus. Det samme gælder APV-hjælpemidler til medarbejderne.

Samarbejde om showroom og undervisningslokale

Norddjurs Kommune og Randers Social- og Sundhedsskole har en partnerskabsaftale med fokus på at fremme og uddannelse og efteruddannelse på SOSU-området. Heri indgår velfærdsteknologi også som et fokusområde.

Norddjurs Kommune har afholdt et sonderende møde med repræsentanter fra Randers Social- og Sundhedsskole om mulighederne for at etablere et samarbejde omkring et showroom med fremvisning af velfærdsteknologi og hjælpemidler samt undervisningslokaler. Randers Social- og Sundhedsskole har et eksisterende samarbejde med Randers Kommune om et showroom på skolens afdeling i Randers.

Der er positive tilbagemeldinger ift. at etablere et lignende samarbejde mellem Norddjurs Kommune og Randers Social- og Sundhedsskole på skolens afdeling i Grenaa. Rammerne for et sådant samarbejde vil være følgende:

- Showroomet anvendes af Randers Social- og Sundhedsskole i undervisningsmæssige sammenhænge, og Norddjurs Kommune råder over det i nærmere aftalte tidsrum, hvor borgere kan komme på besøg, ligesom det benyttes til fremvisning og intern undervisning. Norddjurs Kommune bemander rummet i det tidsrum, det er åbent for offentligheden.
- Randers Social- og Sundhedsskole er åben for, at deres allerede etablerede lokaler på skolen i Randers stilles til rådighed for borgere, som bor i den vestlige del af Norddjurs Kommune.
- Randers Social- og Sundhedsskole vil stille lokaler til rådighed - forventeligt i underetagen så det er lettilgængeligt for besøgende.
- Norddjurs Kommune finansierer eventuel ombygning og indretning af lokalerne, som forventeligt udgør ca. 0,5 mio. kr. Der skal foretages yderligere beregninger af dette.
- Randers Social- og Sundhedsskole stiller sig positiv over for, at Sundhed og Om-sorg evt. indleder et leverandørsamarbejde omkring at stille hjælpemidler og velfærdsteknologier til rådighed, som kan benyttes i showroomet.
- Der er mulighed for at Norddjurs Kommune kan leje lokaler til undervisning af medarbejdere. Lokalerne er allerede indrettet til formålet. Lejeomkostningerne er endnu ukendte.

Der skal foretages yderligere undersøgelser af etableringsomkostninger, løbende driftsomkostninger og lejeudgifter samt juridiske spørgsmål.

Opsummering

	Samarbejde med andre kommuner	Samarbejde med privat leverandør	Samarbejde om showroom
Beskrivelse	En eller flere kommuner samarbejder om drift af hjælpemiddeldepot. Norddjurs Kommune har stadig myndighedsopgaven	Samarbejde med privat leverandør og dele af eller hele opgaveløsningen. Norddjurs Kommune har stadig myndighedsopgaven.	Etablering af showroom for borgere og leje af undervisningslokale på Randers Social- og Sundhedsskole.
Uafklaret	Der er positive tilkendegivelser fra omkringliggende kommuner, mens der skal foretages yderligere dialoger	Der vil være økonomiske omkostninger forbundet ved at gennemføre en kravspecifikation og kontraktforhandling.	Økonomiske omkostninger ved etablering, drift, bemanning og leje af lokaler
Fordele	Fleksibel brug af hjælpemidler som sikrer højre grad af udlån, mindre lagerbeholdning og reduceret ventetid for borgerne	Mindre belastning af kommunens fysiske depotarealer	Styrkelse af samarbejde og mulighed for flere forskellige teknologier til inspiration for borgerne samt tilgængelighed for borgerne i både øst og vest
Ulemper	Et samarbejde kan kræve kompromisser ift. serviceniveau for at opnå gevinster ved fælles drift.	Kan kommunen opretholde stordriftsfordele, hvis dele af opgaveløsningen flyttes til en privat leverandør samt opretholdelse af serviceniveau og fleksibilitet for borgerne.	Norddjurs kommune har ikke fuld dispositionsret over lokalerne, men i et afgrænset tidsrum.
Tidshorizont	Ca. 9-12 måneder fra beslutningen træffes	Ca. 15-18 måneder fra beslutning træffes	Tidshorizonten afhænger af graden af ombygning